

Силабус спецкурсу «Теорія і практика медіації у трудових правовідносинах.»
2025/2026 навчального року спеціальності 08 – «Право»

Назва курсу	Теорія і практика медіації у трудових правовідносинах.
Адреса викладання курсу	Львів, вул. Січових Стрільців 14, кафедра соціального права,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	для студентів за галуззю знань <u>спеціальності 08 – «Право»</u>
Викладачі курсу	Бурак Володимир Ярославович, доктор юрид. наук, доцент
Контактна інформація викладачів	volodymyr.burak@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	(вул. Січових Стрільців 14, кафедра соціального права)
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-soc-prava
Інформація про курс	Дисципліна <u>«Теорія і практика медіації у трудових правовідносинах.»</u> є вибірковою дисципліною зі <u>спеціальності 08 – «Право»</u> для освітньої програми <u>підготовки другого (магістерського) рівня</u> , яка викладається в 2 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати магістрантам необхідні знання, які обов'язкові застосування альтернативних способів вирішення трудових спорів. Тому у курсі представлено медіацію як один з видів альтернативних способів вирішення трудових спорів, порядок залучення медіатора до вирішення трудового спору, укладення медіаційної угоди..
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни <u>«Теорія і практика медіації у трудових правовідносинах.»</u> є набуття студентами навиків, умінь, знань, необхідних у правозастосовній діяльності юриста при залученні медіатора до вирішення трудових спорів, вміння застосувати примирні процедури та механізм медіації при вирішенні трудових спорів. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Теорія і практика медіації у трудових правовідносинах.” є: 1. поглиблене вивчення трудового законодавства та наукових джерел щодо медіації як альтернативного способу вирішення трудових спорів, 2. аналіз матеріалів практики стосовно застосування медіації для вирішення трудових спорів..
Література для вивчення дисципліни	Нормативний матеріал 1. Конституція України. – К.: Ін-Юре, 2014. 2. Кодекс законів про працю України. // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08

3. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 5 вересня 1999 року № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397.
4. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23 грудня 2010 року № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 255.
5. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03 березня 1998 року № 137-98 [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.
6. Положення про Національну службу посередництва і примирення: Указ Президента України від 17 листопада 1998 року № 1258/98 [Текст] // Офіційний вісник України. – 1998. – № 46. – Ст. 13.
7. Рекомендація Міжнародної організації праці № 92 «Щодо добровільного примирення та арбітражу» від 29.06.1951 // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_232.
8. ДИРЕКТИВА 2008/52/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 21 травня 2008 р. Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах. // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a95
9. Положення про посередника: Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 року № 133 [Електронний ресурс] Національна служба посередництва і примирення. — Режим доступу : http://www.nsp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=99:2010-02-25-15-11-28&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22

Основна:

1. Альтернативні способи вирішення трудових спорів / В. Я. Бурак, Л. В. Кулачок-Тітова, П. Д. Пилипенко, Н. Чудик-Білоусова ; під ред. У. Гельманна, П. Д. Пилипенка. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. – 172 с
2. Бурак В. Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників: монографія. /В.Я. Бурак, Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 440 с.
3. Бурак В.Я. Правові засади захисту трудових прав працівників. / В. Я. Бурак. – Київ, Істина, 2013
4. Запара С.І. Захист права на працю: теоретичні засади становлення та розвитку: Монографія / С. І. Запара. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. – 380 с.
5. Лагутіна І.В. Форми захисту трудових прав працівників: Монографія / І. В. Лагутіна, Одеська юридична академія. – Фенікс, 2008. – 160 с.
6. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права: Монографія / П. Д. Пилипенко – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 1999.
7. Трудове право України: Академічний курс: підр. для студ. вищ. навч. закл. // За ред.. П.Д. Пилипенка. – 5-те вид., переробл. і доп. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2014. – 552 с.

Додаткова:

1. Балух В.С. Альтернативні способи вирішення індивідуальних трудових спорів / В. С. Балух // Право і суспільство. – 2015. - № 4. – С. 45-50.
2. Балух В.С. Окремі аспекти нормативно-правового регулювання примирних процедур / В. С. Балух // Юридичний науковий електронний журнал. – 2014. – № 4. – С. 135-137.
3. Дараганова Н.В. Медіація як один із альтернативних способів вирішення індивідуальних трудових спорів / Н. В. Дараганова // Юридична наука. – 2011. – № 6. – С. 77-83.
4. Дараганова Н.В. Питання застосування в Україні медіації як альтернативного способу вирішення індивідуальних трудових спорів / Н. В. Дараганова // Вісник Академії адвокатури України. – Число 3(25). 2012. – С. 178-181.
5. Зубро Т.П. Медіація як спосіб альтернативного врегулювання спорів в Європейському просторі. / Т. П. Зубро // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. – Вип. 21. – 2014. – С. 130-136.
6. Кабанець В.О. Медіація (посередництво), як альтернативний спосіб вирішення трудового спору. / В. О. Кабанець // Форум права. – 2011. - № 4. – С. 340–342; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11kvovtc.pdf>.
7. Кириченко Т.М. Відновне правосуддя як один з напрямків удосконалення трудового законодавства України у контексті міжнародних стандартів / Т. М. Кириченко // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. – Серия «Юридические науки». – 2-13. – № 2-2. – С. 144-150.
8. Подковенко Т.О. Медіація як один з альтернативних способів розв'язання юридичних конфліктів [Електронний ресурс] / Т. О. Подковенко // Держава і право. – Вип. 45. – С. 31-38.
9. Присяжнюк І.І. Запровадження медіації як форми відновного правосуддя / І. І. Присяжнюк // Вісник національної академії прокуратури України. – 2012. – № 2. – С. 65-69.
10. Розман Ю.В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення приватноправових спорів / Ю. В. Розман // Актуальні проблеми політики. – 2013. – Вип. 49. – С. 245-256.
11. Сокол М.В. Порядок вирішення колективних трудових спорів і конфліктів в Україні [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.05 / М. В. Сокол ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – К., 2010. – 16 с.
12. Loi Piera Mediation and Conciliation in Italian labour law. Hungarian Labour Law. E-Journal. (2017/1). URL: http://193.225.195.146/letolt/2017_1_a/A_01_Loi_HLLJ_2017_1.pdf
13. Vivian Berger Employment Mediation in the Twenty-First Century: Challenges in a Changing Environment. 57 p. URL: <https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1153&context=jbl>
14. Katarzyna Antolak-Shymanski Mediation in Polish Labour Law: Comparing Its Evolution and Development to Labour Mediation in EU and US

	Law. Review of comparative Law. Volume XXXIV. 2018. URL: file:///Users/bohdan/Downloads/4510-4655.pdf
Тривалість курсу	<u>120</u> год.
Обсяг курсу	<u>32</u> годин аудиторних занять. З них <u>16</u> годин лекцій, <u>16</u> годин лабораторних робіт/практичних занять та <u>88</u> годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи при застосуванні медіації для вирішення трудових спорів.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення при вирішенні трудових спорів, давати розгорнуту юридичну аргументацію при складанні медіаційної угоди про вирішення трудового спору..</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур медіації в Україні.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід при застосуванні медіації для вирішення трудових спорів.</p> <p>СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів працівників та роботодавців при застосуванні медіації.</p> <p>СК15. Здатність самостійно готувати проекти договорів про залучення медіатора, медіаційної угоди про вирішення трудового спору, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p> <p>6 Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи з метою ефективного вирішення трудового спору.</p> <p>11. Використовувати передові знання і методики у процесі застосування медіації для вирішення трудових спорів.</p> <p>12. Проводити порівняльно-правовий аналіз законодавства України та відповідних актів Ради Європи та Європейського Союзу в частині застосування медіації для вирішення трудових спорів .</p> <p>13. Аналізувати та оцінювати практику застосування законодавства про застосування медіації.</p> <p>14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях вирішення трудових спорів, при застосуванні процедур медіації для вирішення трудових спорів.</p> <p>15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з застосуванням медіації як способу вирішення трудових спорів.</p> <p>17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі при застосуванні медіації для вирішення трудових спорів.</p>
Ключові слова	Трудові спори, примирення, медіація, вирішення трудових спорів, відновне

	правосуддя
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних, виконання самостійної роботи (проекти) та консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру письмовий/тестовий контроль
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, інтерактивне навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ажурна пила, техніка акваріума; коопероване навчання), розробка та представлення проєктів, дискусія
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховують за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів __ 40__ • самостійна робота (проекти): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів __ 40__ • залік: підсумковий тест 20% семестрової оцінки, максимальна кількість балів __ 20__ <p>Підсумкова максимальна кількість балів _100_____</p> <p>Письмові роботи (проекти):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укласти угоду про вирішення трудового спору шляхом проведення переговорів. 2. Укласти медіаційну угоду про вирішення трудового спору. <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховують присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	Залік оформляється за результатами поточної успішності.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

ДОДАТОК

Схема курсу «Теорія і практика медіації у трудових правовідносинах»

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Поняття та способи вирішення трудових спорів.</p> <p>Поняття та способи вирішення трудових спорів. Альтернативні способи вирішення трудових спорів.</p> <p>Медіація як альтернативний спосіб вирішення трудових спорів. Поняття медіації.</p> <p>Основні завдання медіації.</p> <p>Засади застосування медіації.</p> <p>Переваги медіації серед інших способів вирішення трудових спорів.</p>	лекція 2 год.	н/м 1, 2, 3, 4; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 5.		
2.	<p>Тема 2. Поняття та види альтернативних способів вирішення трудових спорів.</p> <p>Поняття та види альтернативних способів вирішення трудових спорів.</p> <p>Основні принципи, на яких вибудовується система альтернативних способів врегулювання трудових спорів.</p> <p>Переговори (negotiation), примирення (conciliation), посередництво (mediation), третейські процедури. Укладення мирової угоди в судовому провадженні. Особливості мирової угоди у трудових спорах</p>	лекція 2 год.	н/м 1, 2, 3, 4; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 5..		

	<p>про право. Поняття та суть третейської процедури. Види третейської процедури при вирішенні трудових спорів.</p> <p>Юрисдикційне застереження як умова трудового договору.</p> <p>Переваги та недоліки альтернативних способів вирішення трудових спорів.</p>				
3-4	<p>Тема 2. Поняття та види альтернативних способів вирішення трудових спорів.</p>	практичне. 2 години		Опрацювати матеріали документів. Скласти схему «Альтернативні способи вирішення трудових спорів» 4 години	
5.	<p>Тема 3. Правове забезпечення застосування медіації при вирішенні трудових спорів.</p> <p>Правове регулювання застосування медіації актами Європейського Союзу і ради Європи.</p> <p>Можливість застосування медіації в цивільному процесі.</p> <p>Аналіз проектів законів України про можливість застосування медіації.</p> <p>Правове регулювання застосування медіації при вирішенні колективних трудових спорів.</p>	лекція 2 год.	н/м 4, 8, 9, 10; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 4, 5, 8.		
6-7.	<p>Тема 3. Правове забезпечення застосування медіації при вирішенні трудових спорів...</p>	практичне 2 год.		Опрацювати матеріали документів. Порівняти застосування медіації у двох-трьох країнах	

				Європи. 4год.	
8.	Тема 4. Правовий статус медіатора. Вимоги до медіатора. Підготовка у сфері медіації. Права та обов'язки медіатора. Правове регулювання ведення реєстрів медіаторів. Процедура залучення медіатора до вирішення спору. Укладання угоди про залучення медіатора. Права та обов'язки сторін медіації.	лекція 2 год.	н/м 4, 8, 9, 10; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 4, 5, 8.		
9.	Тема 4. Правовий статус медіатора.	практичне 4 год.		Опрацювати матеріали документів. Підготувати угоду про залучення медіатора 4 год	
10.	Тема 5. Порядок проведення медіації. Методи роботи медіатора. Підходи до вирішення конфлікту. Визначення медіабельності конфлікту. Процесуальні аспекти участі сторін у медіації. Межі судового розгляду та зміст медіації. Сталість і виконуваність рішень, прийнятих сторонами за результатами медіації. Укладання медіаційної угоди. Особливості проведення медіації при вирішенні колективних трудових спорів. Медіація під час судового, третейського, арбітражного провадження.	лекція 4 год.	н/м 4, 8, 9, 10; осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 4, 5, 8.		
11-12.	Тема 5. Порядок проведення медіації.	практичне 4 год.		Опрацювати матеріали документів. Підготувати медіаційну угоду. 4 год	5-6 тиждень
13.	Тема 6. Особливості проведення медіації при	лекція 4 год.	н/м 4, 5, 8, 9, 10;		

	<p>вирішенні колективних трудових спорів. Залучення медіатора до примирних процедур при вирішенні колективних трудових спорів. Методи роботи медіатора із сторонами колективного трудового спору. Залучення медіатора під час проведення страйку. Укладення медіаційної угоди про вирішення колективного трудового спору.</p>		осн. 1, 2, 5.; дод. 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11.		
14-16. 29.10.	<p>Тема 6. Особливості проведення медіації при вирішенні колективних трудових спорів.</p>	практичне 4 год.		<p>Опрацювати матеріали документів. Підготувати угоду про залучення медіатора. Підготувати угоду про припинення страйку за участю медіатора. 6 год.</p>	8 тиждень